

Yttrande över departements promemorian Effektivare sanktioner i livsmedelskedjan m.m. (Ds 2017:5; N2017 01869/RS)

Sammanfattning

Tingsrätten, som anser att promemorians förslag till uppdelning mellan kriminalisering och sanktionsavgifter är väl avvägd, tillstyrker de förslag som presenteras i promemorian.

5. Fängelse i straffskalan

Tingsrätten tillstyrker promemorians förslag om fängelse i straffskalan för allvarliga överträdelser.

Tingsrätten delar uppfattningen att reglerna på områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter avser att skydda mycket betydelsefulla intressen och att vissa överträdelser mot lagstiftningen kan få långtgående negativa konsekvenser. Allvarliga överträdelser bör därför kunna straffas med fängelse.

Vidare instämmer tingsrätten i att även oaktsamma beteenden kan innebära en sådan allvarig överträdelse att de bör kunna leda till fängelse. En överträdelse som begås av oaktsamhet kan vara minst lika klandervärd som en som begås med uppsåt. Särskilt då överträdelsen sker på grund av ett medvetet risktagande, nonchalans eller av ren lättja. Sådana förfaranden omfattas inte nödvändigtvis av det så kallade likgiltighetsuppsåtet eftersom det då krävs likgiltighet inte endast till risken utan också till förverkligandet av effekten eller förekomsten av

omständigheten (NJA 2004 s. 176). En sådan likgiltighet torde ofta saknas vid överträdelser på det aktuella området.

När det gäller frågan hur bestämmelserna bör utformas delar tingsrätten uppfattningen att det finns både för- och nackdelar med samtliga alternativ som promemorian behandlar. Tingsrätten instämmer dock i att en heltäckande straffbestämmelse i lag med en brottsbeskrivning (som i promemorian benämns gärningsbeskrivning) för de överträdelser som bör kunna straffas med fängelse är den mest ändamålsenliga lösningen. Tingsrätten vill starkt avstyrka det alternativ som presenteras i bilaga 1 till promemorian, dvs. en lista med hänvisningar till de bestämmelser som omfattas. Det finns en överhängande risk för att listan blir allt för omfattande och oöverblickbar. Listan riskerar dessutom att snabbt bli inaktuell.

6. Sanktionsavgifter

Tingsrätten tillstyrker promemorians förslag om sanktionsavgifter istället för straff vid vissa mindre överträdelser.

Tingsrätten delar uppfattningen att sanktionsavgifter istället för straff bör införas för överträdelser av mindre allvarligt slag. Detta medför en avkriminalisering men innebär inte att överträdelserna blir osanktionerade. Ett system med sanktionsavgifter som beslutas av kontrollmyndigheterna innebär en snabbare och effektivare hantering och därmed också ett reellt hot om påföljd om reglerna inte följs. Tingsrätten har inga invändningar mot en reglering som undantar från ansvar för sanktionsavgift vid oskälighet och noterar även att förslagen stämmer väl överens med gällande ordning på miljörättens område.

Tingsrätten instämmer även i uppfattningen att sanktionsavgifter är att betrakta som ett straff i Europakonventionens mening och att ett system för att undvika dubbelbestraffning därför bör införas.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Petra Lundh, chefsrådmannen Camilla Olsson och administrativa direktören tillika rådmannen Marcus Isgren. Administrativa fiskalen Linda Mossberg Karlström har varit föredragande.

Petra Lundh

Linda Mossberg Karlström